

Aktuellt inom biblioteksutveckling

Finlands svenska biblioteksdagar
Larsmo 9.5.2019

Aktuellt våren 2019

1. Plock ur verksamhetsstatistiken för de allmänna biblioteken 2018

	Tot.	%
• Bibliotek sammanlagt	737	0,0
Bokbussar	135	0,1
Hållplatser för bokbussar		-1,7
Bokbussarnas lån		-3,6
Öppettimmar		9,1
Öppettimmar då personal på plats		-1,6
Meröppettimmar		47,3

• Besök	%		
Fysiska besök	-0,5		
Celias kunder	65,8		
• Utlåning totalt	-0,8		
Låntagare	1,1		%
Böcker	1,3	Litteratur för vuxna	-0,2
Finskspråkiga böcker	1,3	Litteratur för barn	3,1
Svenskspråkiga böcker	-0,3	Utlåning av övrigt material	-9,0
Böcker på andra språk	4,5	Musikinspelningar	-13,7

	%		%
• Anskaffningar totalt	5,0	• Evenemang	2,5
Böcker på andra språk	23,8	Användarutbildning/timmar	14,3
Skönlitteratur för barn	10,7		
Facklitteratur för barn	22,0		
• E-material			
Beståndet av e-böcker	18,2		
Anskaffning av e-böcker	26,8		
E-tidningarnas användningsgång	62,6		

• Nyckeltal	2017	2018
• Besök/inv.	9,15	9,09
• Utlåning/inv.	15,57	15,41
• Verksamh.utgifter/inv. euro	57,9	58,3

Källa: Statistik för de allmänna biblioteken i Finland

2. Regionala och lokala utvecklingsprojekt

2019 Beviljades 2 411 500 € (ansöktes över 5 milj. €)

2020 Ansökningstid: slutet av oktober – början av december 2019

Teman: Fortsätter med teman från förra ansökningsomgången

> Läsfrämjande insatser

> Livslångt lärande

> Aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet

> Kvalitet, genomslagskraft och innovationer

+ Eventuella teman eller tyngdpunktsområden från regeringsprogrammet

3. De allmänna bibliotekens digiprojekt 2019 - 2020

UKM:s tilläggsanslag 860 000 euro

1. För att utveckla kompetensen hos personalen på de allmänna biblioteken

- > Miniminivå för kompetensen i digital rådgivning

- > Fortbildning utgående från överenskomna rekommendationer

2. För att stärka modellerna i finansministeriets projekt AUTA, med betoning på ett brett samarbete mellan olika aktörer

Primära målsättning att förstärka bibliotek med de svagaste resurserna

- > Kompetens, apparatur

Finansiering

Helsingfors stadsbibliotek (nationella utvecklingsuppdraget) koordinerar projektet nationellt

> särskilt statsunderstöd 150 000 €

Biblioteken med regionalt utvecklingsuppdrag ansvarar för de regionala och lokala projekten

> särskilt statsunderstöd 680 000 – 690 000 €

Utvärdering av projektet 20 000 – 30 000 €

4. Den riksomfattande utvecklingsuppgiften till ett allmänt bibliotek för bibliotekstjänster som främjar barns och ungas läsande

- Seinäjoki stadsbibliotek från och med 1.1.2020
 - > Bygger på riktlinjer från det nationella läsforumet 14.9.2018
 - > Möjliggörs av 9 § i Lag om allmänna bibliotek (1492/2016)
 - > Årligt statsunderstöd, högst 200 000 €
 - > Sammanlagt 10 bibliotek ansökte om uppgiften

- Uppgifter

- på riksnivå **samordna och stöda utvecklingen** av bibliotekstjänster som främjar barns och ungas läsande
- **skapa och leda ett riksomfattande nätverk** av allmänna bibliotek som främjar barns och ungas läsande och att aktivt utveckla nätverkets gemensamma verksamhet
- **utveckla och förankra samarbetsstrukturer och samarbetsmodeller** för bibliotek, småbarnspedagogik, skolor och andra aktörer som främjar läsandet
- **representera de allmänna bibliotekens i samarbetet** med bland annat Utbildningsstyrelsen (Läsrörelsen-samordningen), Läscentrum och andra aktörer utanför bibliotekssektorn som främjar läsandet.
- **planera, verkställa och uppfölja riksomfattande försök och utvecklingsprojekt** som främjar barns och ungas läsande samt att sprida och förankra de resultat som uppnåtts
- **utveckla kompetensen vid biblioteken** i fråga om främjandet av barns och ungas läsande och läskunskap
- **följa upp och sprida nationell och internationell forskning**

Övrigt aktuellt

5. Meröppet

- Avgörande från biträdande justitieombudsmannen (JO): Begränsningen av tillgången till bibliotekstjänster var diskriminerande

(fallet Sastamala)

> EOAK/328/2016, <https://www.oikeusasiames.fi/fi/ratkaisut/-/eoar/328/2018>

- att kategoriskt utestänga alla under 20-åringar pga störande beteende bryter mot grundläggande rättigheter

- enligt Lag om allmänna bibliotek är biblioteket uttryckligen avsett för alla och inga som helst begränsningar gällande ålder stiftas i lagen

- Diskrimineringsombudsmannen (DO) tagit ställning (fallet Kouvola)

> <https://www.syrjinta.fi/-/kirjastojen-alaikarajat-ryhmaa-ei-voi-rangaista>

- Bibliotekens åldersgränser: en hel grupp kan inte bestraffas

- Undervisnings- och kulturministeriets strategi 2030
- Undervisnings- och kulturministeriets Barnstrategi 2040
- RFV:s basserviceutvärdering 2019
 - > Bibliotekslokaler
- RFV utreder meröppna bibliotek
- RFV inlett nätverk och fortbildning kring kunskapsbaserad ledning
 - > Kirjastojen tietojohdaminen
 - > Öppningsseminarium 4.6 i Böle, Helsingfors

- *Bibliotekspolitik i Sverige och Finland – gemensamma målsättningar och visioner?*

Hanaholmen, Esbo, 21.10.2019

- *På barnens villkor? – En nordisk konferens om barns delaktighet i bibliotek och kulturverksamhet*

Nordisk kulturkontakt, Helsingfors 20.-21.11.2019

Svenska enheten för bildningsväsendet

avi.fi/svenskaenheten

svenskaenheten@avi.fi

bit.ly/aviprenumerera

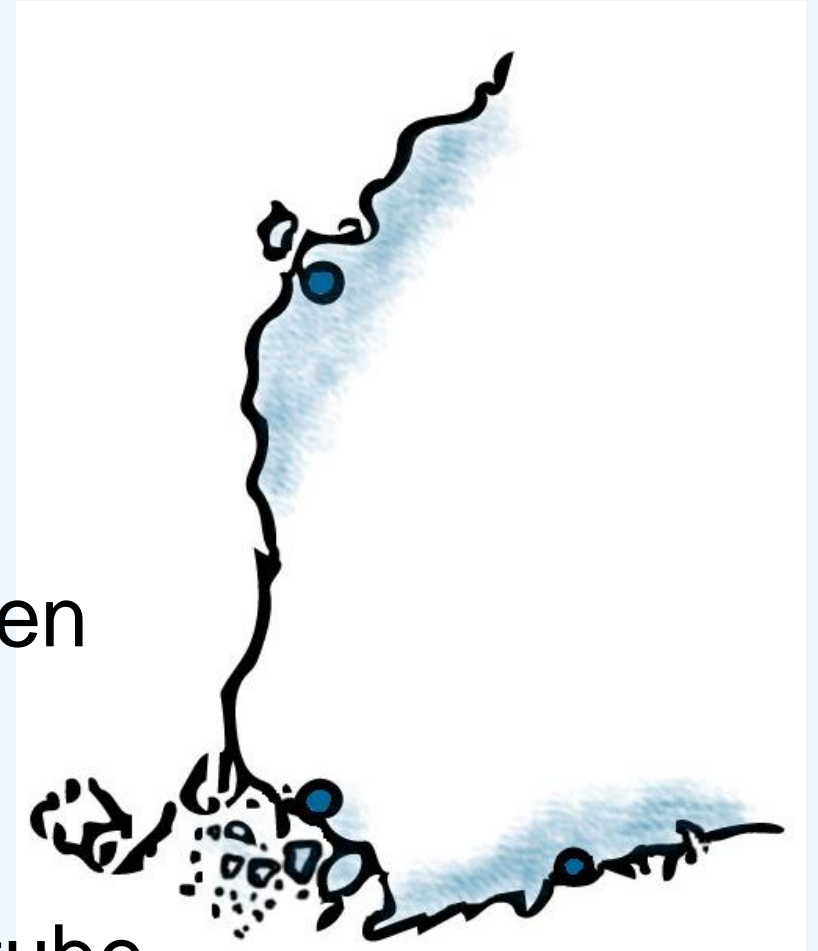
facebook.com/svenskaenheten

twitter.com/AVItweetar

bit.ly/avisvenskaenhetenyoutube

Skola Pedagogik Bibliotek
Läsmöten
BöckerLäslust

0295 018 762

susanne.ahlroth@avi.fi